

Милош Д. Бурић
Универзитет у Београду
Електротехнички факултет
Катедра за опште образовање
djuric@etf.rs

UDC: 371.3:811.133.1(049.32)
Приказ

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК СТРУКЕ ИЗМЕЂУ ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ

Milica Mirić, *Francuski jezik struke: Teorijski i leksičko-morfološki aspekti.* – Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2020 – 162 str.

Иако обележена пандемијом, 2020. година имала је и светле тачке, а једна од тих светлих референтних тачака, свакако јесте ванредно интелектуално прегнуће наше уважене романисткиње, професорке др Милице Мирић, која нам је пружила један интелектуални драги камен настао фузијом лексичко-морфолошких особина језика за посебне намене кроз призму француског језика струке и француског језика у области здравствене струке и то у виду студије, под насловом, *Француски језик струке: Теоријски и лексичко-морфолошки аспекти*. Ова студија написана је са двоструким циљем. Са једне стране, у књизи се, по први пут, подробно и минуциозно представљају теоријски оквири анализе француског језика струке, а потом се и утврђује алгоритам са свим нужним параметрима француског језика струке. Са друге стране, студија доноси обиље конкрет-ног језичког материјала који се може користити *per se*, али истовремено може да послужи као драгоцен извор илустративних примера студенткињама и студентима француског језика који желе да се ближе упознају са феноменом француског језика струке. Управо ова књига студенткињама и студентима романистике олакшава сналажење у веома сложенем универзуму француског језика струке (са посебним освртом на француски језик у области здравствене струке) пошто на јасан и исцрпан начин третира сегменте ове појаве које су се нашле под истраживачком лупом професорке Милице Мирић.

Професорка Милица Мирић надасве позната у круговима примењених лингвиста, у глотодидактичким круговима, наша стручњакиња за методичку страног језика струке, написала је ову изузетну и хвале вредну књигу

из које исијава њена акрибичност и ерудиција. Слободно и без икаквог претеривања усуђујемо се да приметимо да се ова студија професорке Мирић може сматрати првим целовитим описом француског језика струке (*français à objectif spécifique*, скраћено *FOS*) и француског за академске сврхе (*français sur objectif universitaire*, скраћено *FOU*) у Србији, али и у ширем региону бивше СФР Југославије. Истовремено, опет без претеривања, констатујемо да је студија професорке Милице Мирић први (и за сада једини) опис и вадемекум за француски језик у медицини (*français médical*), или прецизније, *француски језик здравствене струке*. Управо изнети аргументи квалификују ову књигу за предмет вредан пажње овог скромног и непретенциозног приказа.

Формални параметри књије. Предмет књиге *Француски језик струке* је омеђен поднасловом, а уже тематске целине представљају основу према којој се књига може поделити на три доминантна тематска блока: *Језик струке* (15–55), *Терминологија* (57–69) и *Лексичко-морфолошки аспекти француског језика струке* (71–133). Поред ова три блока који фигурирају у формалној структури књиге, књига садржи: Предговор (7–8), Увод (11–13) и Уместо закључка (135–139). Поред наведеног, ту је и одељак *Литература* (141–156), који представља веома исцрпну библиографију са 266 библиографских јединица, изузетно актуелних и махом новијег датума. Списак литературе јесте сведочанство изузетне библиографске утемељености студије професорке Милице Мирић. Поред библиографије, налазимо и на богати речнички корпус у одељку *Речници* (157) који садржи 15 речника у штампаном и електронском облику. Посебно је похвално што је ауторка обухватила и Регистар појмова (159–162), што изузетно олакшава пловидбу непрегледним морем француског језика струке и олакшава читаатељкама и читаоцима да путују кроз овај магични свет француског језика струке руководећи се пертинентним стручним и општим терминима.

Поставши од констатације да је језик струке „[...] интердисциплинарни феномен изузетно сложен и предмет је научних истраживања како у лингвистици и педагогији тако и у психологији, социологији, когнитивним и многим другим наукама“ (11–12), ауторка нам, с правом, предочава да је у нашој средини интересовање за језик струке релативно новијег датума и истиче да су конкретне анализе у овом домену започеле „[...] у оквиру педагошких и методичких испитивања наставе страних језика, које су [...] и данас бројније од анализа лингвистичких и прагматичких особености језика струке“ (12).

Први тематски блок има циљ да читаатељку и читаоца уведе у сложену проблематику језика струке, фокусирајући се најпре на настанак и развој језика струке. Морамо истаћи да је посебно похвално што се у овом тематском блоку ауторка са посебном непристрасношћу бави испитиваном проблематиком, а поред тога, посебно указује и на значај настанка и развоја енглеског језика струке. Круну овог тематског блока свакако

представља део посвећен француском језику струке. Ауторка се најпрва бави генезом француског језика струке, а потом детаљно анализира дидактичко-методички приступ са посебним освртом на лингвистичка истраживања. Рафинирана анализа и са њом удружена синтеза као крајње исходиште има генералну дефиницију језика струке, што се огледа у поглављу управо тако и насловљеном „Како дефинисати језик струке?“. Надовезујући се на изложену комплексну проблематику, ауторка студије се у наредном поглављу, с правом и умесно, пита колико има језика струке. Она појашњава да се ово питање „терминолошки поставља“, а констатује да је евидентно да ова појава, управо попут општег језика, није у потпуности хомогена. Прецизније, она напомиње да језик струке није обележен само унутрашњим, тј. лингвистичким факторима, већ и спољним, односно, ванлингвистичким факторима, а на основу којих долази до његовог раслојавања. Професорка Мирић јасним стилем и непретенциозно, на прегледан начин, објашњава дисциплинарну припадност у контексту хоризонталног раслојавања језика. Као лајтмотив провлачи се питање дефиниције струке тј. специјалности које се само по себи намеће довођењем у фокус термина *француски језик струке (français de spécialité)*. У овом делу студије ауторка нам предочава, анализира и објашњава концепт *хоризонталној или тематској раслојавања (division horizontale/thématique)*. Ауторка студије нашој пажњи препоручује пертинентне области за учење француског језика струке: *français des affaires et français commercial, français de l'hôtellerie et du tourisme, français scientifique et technique, français juridique, français des relations internationales, français de la médecine, français des relations publiques ou de l'administration, français pour traduction ou interprétation, français de secrétariat, français des sciences sociales et humaines (histoire, littérature, arts, psychologie, philosophie, sociologie)*, да набројимо само неке. Међутим професорка Милица Мирић ипак усваја термин *француски језик струке (français de spécialité)* као прикладан општи термин, пре свега зато што је овај термин у најширем оптицају, па и са најмањим ограничењима у примени. Сем тога, управо је овај термин најширег значења и омогућава да подведемо различите семантички нијансиране термине под један концептуални кишобран. У овом делу књиге, дакле, ауторка на један изузетно прегледан начин објашњава појам француског језика струке и предочава нам класификације према различитим параметрима и консултованој литератури.

У наставку студије ауторка се посебно бави процесом научне комуникације, и то у врло специфичном контексту вертикалног раслојавања језика струке. Својеврсни концизни преглед који нам ауторка пружа богато је илустрован описима, али је ауторка за сваки опис давала свој коментар и пружила сопствена критичка запажања, која сва упућују на то да је проблем раслојавања језика струке изузетно комплексан и захтева пажљива промишљања. Професорка Мирић нам дочарава најпре све

одлике које нуди примарни научни дискурс, рашчитавајући нам, потом, слојевитост педагошког научног дискурса, да би затим пребацила истраживачки фокус на дискурс популаризације науке. Уједно, овај потоњи пододељак је и најкомплекснији, пре свега, зато што се ауторка сусретала са различитим изазовима, пре свега, у домену термилолошких делимитација (нпр. да ли треба говорити о популаризацији науке или, пак о научно-популарном дискурсу, да поменемо макар неке). Ауторка студије се осврће и на не мање важна питања: „Ко су учесници у оваквој комуникацији? Каква је функција овог [научно-популарног] дискурса?“. У наставку, ауторка констатује да конкретни одговори не постоје ни данас. Посебну драгоценост овом одељку пружају и информације које нам ауторка обезбеђује у погледу упознавања ширег аудиторијума са пертинентним научним достигнућима путем часописа за популаризацију науке. По први пут упознајемо се тако детаљно са часописима попут *Science et vie*, *La Recherche*, *Pour la Science*, *La Science Illustrée* итд. Када врши компаративну анализу научног дискурса и дискурса популаризације науке, професорка Мирић инсистира на томе да научни дискурс „[...] има више или мање строгу, али утврђену форму и структуру [...]“, док се, с друге стране, „[...] дискурс популаризације науке одликује у овом смислу потпуном слободом“ (45).

Део посвећен општим особеностима језика струке пружа једну изузетно инспиративну интерпретацију најважнијих карактеристика језика струке. Ауторка најпре указује на безличност и неутралност, чија је сврха да се из научног дискурса избрише место аутора (у највећој могућој мери), као и да се истакну у први план само истраживање и резултати датог истраживања. Следећи параметар, коме ауторка посвећује дужну истраживачку пажњу, јесте *јасивизација*. Ауторка истиче да је у оквиру језика струке заправо најзначајнија функција пасива која омогућава да се „[...] из центра пажње измести истраживач, а у њега сместе процеси и чињенице, предмет истраживања као и добијени резултати“ (49). Следећи параметар који ауторка истиче јесте *редуковање система лица*. Она констатује да су у научним радовима аутори нарочито склони да уместо првог лица једнине (фр. *je*) служе заменицом првог лица множине (фр. *vous*). Не пренебрегавајући остале пертинентне параметре, ауторка један већи пододељак посвећује управо *универсоналним глаголима и конструкцијама*. Најпре дефинише универсоналне глаголе у француском језику као облике који се јављају у трећем лицу једнине са заменицом средњег рода *il* као субјектом, а потом пописује значајније глаголе, попут, *falloir*, *у avoir*, *s'agir*, *rester*, *convener*, *s'avérer*, *arriver*, *importer*, *sembler*. Овде смо дужни да напоменемо да професорка Мирић, и овде и на другим местима, увек веома минуциозно и детаљно указује на консултовану референтну литературу, тако да се истраживачи које занима овај домен примењене лингвистике могу и самостално информисати у свим уредно пописаним изворима. Веома је битно истаћи и да је наша истраживачица указала још на две

надасве важне одлике језика струке, а то су кохезија и кохеренција. Ауторка *explicite* каже: „Прецизност научног израза обезбеђена је кохезијом и кохеренцијом научног текста“ (50). Указавши на то да је кохезија заправо објективна и мерљива, уз напомену да се анализира с лингвистичког аспекта, ауторка нам предочава да се ова појава постиже разноврсним језичким средствима, почевши од понављања, преко елипсе и употребе конектора, па до употребе детерминаната и заменица. Наводе се и прикладни примери, који се могу употребити у пракси. Рецимо, наводи се пример понављања номиналне синтагме тако што она бива скраћена и модификована детерминантом (нпр. чланом или демонстративом), или пак ситуација у којој се синтагма замењује својим хиперонимом (било да је то заменица или детерминант). Но, ауторка закључује да треба бити опрезан приликом употребе заменица у научном дискурсу, пре свега због потенцијалне појаве двосмислености, која се не може тек тако лако разрешити (додали бисмо, ни синтаксички ни семантички). Не мање битна одлика је и *међуреченична кохезија*, која се постиже употребом разних конектора (везника, прилога итд). Нашу пажњу је привукао и опис лексичких трансформација, посебно *номинализације* и *адјективализације*, које, по мишљењу ауторке, доприносе сажетости научног израза. Изузетно висок семантички набој постиже се повезивањем већег броја реченица у једну сажету, а истовремено комплексну реченицу. Ово се омогућава употребом релативних реченица или, пак, имперсоналних облика, између осталог. Овај пододелац је богато илустрован примерима, које је ауторка марљиво прикупљала за своја научна истраживања, као и бројним илустративним примерима из своје вишегодишње наставне праксе из домена наставе француског језика струке у области друштвено-хуманистичких наука на Филозофском факултету Универзитета у Београду, што даје још једну драгоценост овој импозантној студији. Последњи део овог поглавља студије посматра функције језика струке. Пошавши од модела комуникације који је развио Роман Јакобсон, а који је заснован на теорији комуникације и ланцу комуникативног процеса, ауторка констатује да је овакав модел значајан јер осветљава језик не само као средство комуникације, већ и као средство које обавља друге функције. Ауторка посебно истиче улогу референцијалне функције, тим пре што се ова функција језички реализује кроз бројне сазнајне појаве, као што су: дефиниције, описи, набрајања или класификације. Сем тога, референцијална функција је од круцијалног значаја за језик струке с обзиром на то да језик струке врши објективан и прецизан трансфер научних и стручних информација и знања. Но, наравно, ауторка не изоставља ни улоге које има и конативна функција, која је пертинентна нарочито у домену изношења доказа и закључака у научном дискурсу и научној комуникацији, као и у домену дискурса различитих упутстава. Значајно је и запажање да научни радови имају изглед и структуру монолога али само на први поглед. Уколико се

боље погледа (и анализира) ова врста дискурса, види се да аутор научног рада у неку руку полемише са другим ауторима, тако што коментарише консултоване радове, интерпретира научне резултате и доприносе у њима, прихвата их или аргументовано оповргава, што све као крајње исходиште има својеврсни имплицитни *и*прикривени научни дијалог (фр. *discours savant simulé*). Напоследку, пошто у језику струке нужно морамо давати објашњења, дефиниције и описе термина који се сусрећу у текстовима, онда не мање битну улогу заузима и металингвистичка функција. Посебно је похвално што ауторка студије, професорка Милица Мирић, не заузима коначне и дефинитивне, заправо статичне ставове, већ напротив, еклектички прихвата и фузионише најразличитије налазе и износи веома опрезно и, рекли бисмо, потпуно оправдано, умерене ставове, не доводећи у питање постулате, попут објективности. Управо овде вреди навести следећи цитат, ради илустрације претходно изнете опсервације приказивача: „Објективност у научном тексту често се испитује, преиспитује и доводи у питање. Бројни су и радови који се [...] баве конотацијом, синонимијом или употребом метафора у језику струке“ (55).

Тематски блок посвећен изучавању терминологије у оквиру француског језика струке (па и шире, језика струке уопште), ауторка започиње анализом језика струке и терминологије као дисциплине, у коме *и*терминологију одређује као „језгро језика струке“ (57). Указавши нам на еволуцију термина *и*терминологија, ауторка напомиње да се нужно мора разликовати његово апстрактније и конкретније значење, нагласивши да апстрактније значење као најмањи заједнички садржалац има компоненту састављену од дисциплине и методологије, док конкретније значење сагледава терминологију као прецизно одређен скуп термина. Посебно изазовно питање професорка Мирић поставља у делу у коме се бави сличностима и разликама на релацији *и*термин – лексичка јединица. Наиме, ауторка нам предочава богатство термина којима се у литератури одређује *с*ам концепт термина (фр. *terme*): *и*терминолошка јединица (фр. *terme spécialisée*), *с*иџијализована лексичка јединица (фр. *unité lexicale spécialisée*), или пак, *с*иџијачни *и*термин (фр. *terme technique*). С правом се изводи закључак да „[...] терминолошке теорије заправо јесу теорије терминолошких јединица“ (59). Милица Мирић даје упоредни преглед лингвистичких термина за опис лексичких и терминолошких јединица и то табеларно и веома прегледно. Наилазимо на веома прецизно нијансирану делимитацију у овом ауторкином упоредном прегледу: *о*значеник (фр. *signifié*), *о*значење (фр. *sens*), *о*садржај (фр. *contenu*) > *о*јојам (фр. *concept/notion*); *о*значивајућег (фр. *signifiant*), *о*блик/форма (фр. *forme*) > *о*име (фр. „*terme*“ / *dénomination/désignation*); *о*референт (фр. *réfèrent*) > *о*бјекат (фр. *objet*); *о*бележје (фр. *trait*) > *о*својство (*caractère*). Из приложеног се види лингвистички полазни термин, а потом и његово терминолошко исходиште или терминолошка реплика. Ипак, ауторка се одлучила да већу истраживачку пажњу посвети трима терминима, а то су

управо: *објекат* (фр. *objet*), *појам/ноција* (фр. *concept/notion*) и коначно, *име* (фр. *dénomination/désignation/„terme“*). Бавећи се општом теоријом терминологије, ауторка студије истиче још једно својство термина, а то је универзалност, или како она то каже, с обзиром на то да термини важе у свим контекстима они су „[...] носиоци стабилних и објективних значења, што имплицира њихову искључиво денотативну вредност“, додајући да се управо терминима „[...] уобличава и преноси научно знање које се сматра универзалним и независним од контекста [...]“ (64). Но и поред свих детаљно описаних и илустрованих карактеристика и с њима скопчаних објашњења термина, професорка Милица Мирић сматра да ипак општа теорија терминологије није без својих проблема. Наиме, она учава конкретне недостатке опште теорије терминологије, пре свега, указавши, између осталог, и на критику схватања појма као искључиво статичног и фиксираниог ентитета који се мора сагледавати само из синхронијске перспективе. Ауторка студије посебну пажњу посвећује истраживачима социотерминолошке школе мишљења, чија је типична представница Марија Тереза Кабре (Maria Teresa Cabré), и истиче да је управо највећи утицај на приступ изучавању терминологије извршила социотерминолошка школа и то баш у Француској, као и на француском говорном подручју у Канади. На самом крају овог тематског блока ауторка анализира комуникативну теорију терминологије као примену терминологије. Према нашем најбољем сазнању, професорка Милица Мирић, по први пут на нашим просторима (Србија и државе бивше СФРЈ), помиње, а потом акрибички анализира и објашњава *теорију вратица*, односно *модел вратица* (фр. *théorie des portes, modèle des portes*, енгл. *Theory of Doors*). Ауторка књиге нам предочава овај теоријски модел који је преузела од Марије Терезе Кабре, а у оквиру кога је основни предмет терминолошких истраживања заправо термин. Она нам приближава модел ове истраживачице која је стала на становиште да теоријска разматрања у оквиру терминологије као дисциплине треба да се одређују као теорија термина, а не терминологије, а „[к]омплексност терминологије као дисциплине имплицира сложену природу термина“ (67). Извршивши једну фузију, која подразумева да је термин део појмовног система различитих области, па се, сходно томе, може и анализирати на основу припадности сваком од домена, ауторка истиче да се термин истовремено јавља у лингвистичком, комуникативном и когнитивном виду, па је, приликом дате анализе, потребно узети у обзир параметре, као што су форма, функција и значење термина. Ауторка предлаже примену методологије поникле у оквиру семиотике, лингвистике, когнитивних наука и не мање битне теорије комуникација. Управо нам *теорија/модел вратица* помаже да премостимо овај јаз и одговоримо на трипартитни изазов који је управо описан. Прецизније, приликом дефинисања термина, а потом и њихове анализе нужно је усвојити и применити више различитих становишта. Иако професорка Мирић, по први пут код нас, примењује и описује

теорију/модел враћа овако детаљно и минуциозно, она ипак веома опрезно, али опремљена искуством изузетног језикозналца, најеминентнијег глотодидактичара француског језика струке, приступа примени термина *теорија/модел враћа*, пре свега истакавши да се овакав теоријски модел ипак јавља у консултованој пертинентној литератури под алтернативним називом, *комуникативна теорија терминологије* (фр. *théorie communicative de la terminologie*, скраћено, *ТСТ*). Но, наша цењена ауторка тиме не умањује значај описане теорије, већ напротив, пружа прегршт семантички нијансираних значења за термине у оквиру језика струке, и то не само француског језика струке, већ професорка Мирић подробно разграничава и терминологију англо-америчке провенијенције. Другим речима, на лингвистичкој равни, термини се изједначавају са јединицама стручног значења (фр. *unités de signification spécialisée*; енгл. *units of specialised meaning*), на когнитивној равни то су јединице стручног знања (фр. *unités de connaissance spécialisée*; енгл. *units of specialised knowledge*), а на комуникативној равни, термини се изједначавају са јединицама стручне комуникације (фр. *unités de communication spécialisée*; енгл. *units of specialised communication*).

Овде долазимо, усудили бисмо се да кажемо, до круне научног истраживања професорке др Милице Мирић, а то је лексичко-морфолошко изучавање француског језика струке. То је уједно трећи, последњи, најобимнији и најважнији тематски блок, насловљен „Лексичко-морфолошки аспекти француског језика струке“. Не изненађује чињеница да се већ у првом одељку ауторка бави управо старогрчким и латинским у француском језику струке. Ауторка се, с правом, пита „[з]бог чега су грчки и латински језик пружили тако добру подршку бројним терминологијама?“ (72), подсетивши нас да се пред термине поставља захтев да буду сажети, али да истовремено задовоље потребу за прецизним одређењем и дефинисањем реалије коју именују. Надаље, ауторка истиче синтетичку природу старогрчког и латинског језика, управо ону особину која омогућава творбу економичних, али истовремено дескриптивних термина. Поред тога, термини који у формалном смислу одговарају латинским или пак старогрчким лексемама у неким случајевима су задржали значење које су управо и имали у овим језицима, мада је, како то ауторка констатује, „[...] чешће дошло до семантичких померања и адаптација“ (73). Морфолошки посматрано, ови термини су просте речи, било да се ради о „правим“ простим речима, или прецизније, *нећвореним речима* (фр. *mots non-construits*) или пак о *сложеним нећвореним речима* (фр. *mots complexes non-construits*). Сагледавши их из синхронијске перспективе, ауторка констатује да су ове речи немотивисане.

Нарочиту пажњу је приказивачу привукао један већи тематски блок, посвећен језичким јединицама које се називају *речити облици*, а који носи једноставан назив „Речити облици: *paraskévidékatriaphobie*“. У складу са

савременим (рекли бисмо, најсавременијим) тенденцијама, ауторка ове студије веома широко схвата *композицију* коју одређује као „[...] тип творбе нових лексичких јединица са јединственим и константним означеником и то повезивањем самосталних, слободних морфема“ (74). Као примере наводи лексеме, попут *amour-propre*, *tournevis*, *opéra-comique*, *pièce-neige*. Овде је веома умесна опаска ауторке да у француском језику струке наилазимо на јединице, као што су *ostéalgie* или пак *psychologie*, које се разлажу на морфеме *osté-* и *-algie*, односно, *psycho-* и *-logie*, а код којих се „[...] лако уочава да немају аутономан лингвистички статус и да воде порекло из класичних језика“ (74). Насупрот ставовима неких рестриктивних, а слободно бисмо могли рећи и прескриптивних, граматичара, лексикографа, или најшире, примењених лингвиста, ауторка ове студије допушта могућност да без обзира на то да ове јединице „[...] не чине самостални морфем, овакви термини су настали композицијом“ (75). Дакле, код ауторке проналазимо прилично слободно схватање композиције, што је у складу са најсавременијим тенденцијама проучавања сложеница у домену француског језика струке. Раскорак између српске (па и шире, славистичке традиције) поимања ове врсте сложеница огледа се и у терминологији. Ауторка констатује да се, с једне стране, у српској лингвистичкој теорији и пракси, за овакав вид творбе користи назив *учена композиција*, док, с друге стране, у француској лингвистичкој литератури фигурира обиље назива за овај феномен, од којих ауторка издваја следеће: *composition allogène*, *recomposition*, *confixation*, *composition savante*, *composition néoclassique*. Но, ауторка не искључује алтернативне називе у једној широј историјској перспективи када се овај начин творбе називао *ученом творбом* (фр. *formation savante*), или пак *грчком и латинском творбом* (фр. *formation grecque et latine*), уз констатацију да оваква мотивација јесте етимолошка. После исцрпног прегледа релевантне литературе и консултујући сопствене корпусе поникле из ауторкине дугогодишње праксе превођења научних и стручних текстова, као и праксе у оквиру академске наставе француског језика струке, ауторка ипак заузима један умерени став, нагласивши да „[...] још увек није јасно којим се то аргументима брани став да су термини настали спајањем несамосталних морфема сложенице“ (75), аргументујући свој став дефиниционим одређењем заснованим на класификацији и терминологији конституената ових сложеница. Ове компоненте имају извесне специфичности, а то се може приметити понајпре јер се за ове језичке феномене користе разноврсни термини: *formant*, *confixe*, *quasimorphème*, *archéoconstituant*, *élément de formation*, *élément de construction néoclassique*, *constituant néoclassique*. Умерени став конвергира ка умереном закључку да ове језичке јединице представљају прелазни вид творбе који се налази између деривације и композиције, а у оквиру кога фигурирају елементи који се одређују као несамосталне лексеме (фр. *mots lexicaux sans autonomie*).

Узевши у обзир генеративистичка схватања и генеративне теоријске оквира, професорка Милица Мирић усваја и еклектички примењује и приступ композицији као својеврсној микросинтакси која се онда у овом домену испитује као трансформација слободног синтаксичког израза. Она констатује да су оваква, и слична схватања послужила присталицама генеративне граматике као полазна тачка за разраду тезе о ученим речима, као и малопређашње наведене и анализиране структуре за разраду тезе о сложеницама. Прецизније, у оквиру генеративне граматике, *сложенице* настају трансформацијом самосталних реченичних конституената, номиналне или вербалне синтагме, или пак елемената номинале или вербалне синтагме. У складу са тековинама генеративне семантике, или макар слично њој, и генеративни приступ који је ауторка консултовала третира глагол садржан у базној реченици као такав који може да постане конституент сложенице, у ком случају наилазимо на сложенице глаголских основа, или пак може бити избрисан ако је реч о копули, па на тај начин настају сложенице именских основа. Узевши наведено у обзир, ауторка констатује да учене сложенице својим значењем, тј. семантиком, нису нужно транспарентне просечном говорнику, тј. несофистицираном саговорнику, па стога, мотивисаност ових сложеница није етимолошка, већ се заснива на поређењу нових са постојећим формама. Поред генеративистичког схватања, ауторка узима у обзир и ослања се и на извесна, рекли бисмо, семантички оријентисана схватања, према којима афикси код учених сложеница носе *инструкционо значење* (фр. *sens instructionnel*), наводећи пример суфикса *-isme*, који „[...] не може сам по себи да значи *доктрина*, *став*, али изведеница чији је он саставни део упућује на различите типове овог појма: *marxisme*, *impressionnisme* [...]“ (76-77).

Када анализира и објашњава структуру сложеница у француском језику, ауторка полази од тога да се свака реч у француском језику настала путем композиције увек састоји од *одређеној елеменџа* (фр. *déterminé*), њене базе која се означава са X и *одређеној елеменџа* (фр. *déterminant*), модификатора те базе, који се означава са Y. Следствено томе, сложенице које припадају општем француском језику имају карактеристичну структуру XY. Другим речима, редослед конституената је *déterminé – déterminant*. Код учених сложеница овај редослед је увек обрнут, или прецизније, YX, односно, *déterminant – déterminé*. У наставку овог одељка, ауторка контрастира структуру XY : YX¹, нпр. *trompe-l'œil : psychopathe, amour-propre : monolithe, portrait-robot : photosynthèse* и пружа једну концизну шематску рекапитулацију свих карактеристика учених сложеница, посебно анализирајући појаву тематских вокала, нпр. *-o-* у оквиру учене сложенице *anthropophage*, или пак *-i-* у оквиру сложенице *carbonifère*. Помиње се и

1 У наставку приказа, ми подвлачимо елемент X у структури XY и YX. Вреди напоменути да је сложеница са структуром YX увек учена сложеница.

графички моменат, тим пре што се учене сложенице пишу фузионисано што указује на веома висок степен њихове међусобне повезаности. Ауторка помиње учене сложенице код којих су конституенти повезани цртицом, попут *auto-immun* или *psycho-oncologie*, али наглашава да „[...] употреба цртице није системска [...]“ (78), наводећи као аргумент примере са двоструком графичком реализацијом (*cardio-vasculaire = cardiovasculaire*), где су обе графичке реализације подједнако заступљена. У наставку истиче и питање структуре учених сложеница као и њихове етимолошке хомогености, а посебан одељак у оквиру овог блока посвећује *хипригима*, тј. сложеницама чији су конституенти позајмљени из различитих језика. Хибриди најчешће комбинују латинске и грчке форманте, као у примерима *sigillographie* и *ovocyte*, али постоје и такве комбинације у којима се повезују грчки и француски творбени елементи, попут *aéropainting* и *histocompatibilité*. Консултујући најсавременију и најпертинентнију литературу, ауторка овде уводи још једну дистинкцију. Наиме, с једне стране постоје „класичне“ учене сложенице (фр. *recomposés «classiques»*) и „савремене“ учене сложенице (фр. *recomposés «modernes»*). Следе одељци који су богато илустровани примерима праћеним умесним опсервацијама професорке Милице Мирић, а у чијем фокусу су учене сложенице глаголских основа, а потом и учене сложенице номиналних основа. Након тога следи пододељак, насловљен „*Hannibal ante portas*: од предлога и прилога до префикса“, у коме ауторка разматра префиксе као антепонирани творбене елементе. У посебну целину издвојени су префикси којима се изражава интензитет, затим префикси којима се изражава негација, а посебно занимљива целина посвећена је префиксима којима се изражавају просторни и временски односи, тим пре што ова целина може да послужи као основа за продубљивање когнитивних истраживања, као и истраживања просторно-временских семантичких односа.

Сматрамо нарочито похвалним што професорка Милица Мирић не прави радикалне резове како у теоријском, тако и у терминолошком погледу, па су презентоване класификације представнице једног, рекли бисмо, умереног става у теоријској и примењеној лингвистици. Ово запажамо код примене терминолошког изазова приликом третирања онога што би се називало сложеницом у домену француског језика струке, а за шта професорка Мирић употребљава термин *комплексна лексичка јединица у језику струке*. Дакле, видимо да је усвојен један умерен, истовремено (оправдано) еклектички оријентисан став. Поред тога, прегледом корпуса специфичних регистара и корпуса општег француског језика, може се уочити да су ове јединице присутне у француском језику струке и карактеристичне за њега. Ауторка *explicite* каже „[у] општем као и у француском језику струке постоји значајан број лексичких јединица које се састоје од више речи повезаних у једну значењску целину“ (101), уз опаску да су ове јединице у фокусу истраживања и испитивања многих лингвиста, но, ипак

представљају извор бројних недоумица, па и, слободно се може рећи, нерешених питања и изазова који се постављају пред истраживачице и истраживаче који делују у овом домену. Ауторка наводи само нека најчешћа коришћена, од бројних термилошких решења у савременом француском језику који описују дати феномен: *synapsie*, *synthème*, *unité syntagmatique*, *expression figée*, *lexie composé*, *terme complexe*. Приликом изучавања ових феномена свакако да додатни изазов представља и чињеница да се ове јединице налазе на средини између сложеница и колокација, односно, испољавају својеврсну градијентност с обзиром на то да су блиске и сложеницама и колокацијама, „[...] а опет се не могу са сигурношћу подвести нити под једну од ове две категорије, будући да у литератури не постоји сагласност око њиховог именовања и класификације [...]“ (102). Управо из наведених разлога, ауторка уводи термин *комплексне лексичке јединице*, што је поткрепљено аргументованим и тврдњама илустрованим адекватним примерима. Како би објаснила ове номиналне структуре, ауторка осветљава и с њима скопчане термине: *фиксираност* (фр. *figement*) и *полилексицалност* (фр. *polylexicalité*). Фиксираност је дефинисана као „[...] процес током којег се слободне дискурзивне структуре из различитих разлога делимично или у целости фиксирају [...]“ (102), а потпуно фиксирани секвенце су монореференцијалне и нетранспарентног значења. Следствено томе, појединачни оделити конституенти ових јединица конвергирају ка новој значењској целини која има јединствен референт. Наводе се примери *fait divers*, тј. *црна* *хроника* или пак, *peur bleu*, тј. *смртни* *сврах*, а додаје се и да се на другом крају осе фиксираности налазе слободне синтагматске структуре са компоненцијалним значењем. Другим речима, сваки елемент ове синтагматске структуре задржава сопствено значење које доприноси значењу целе синтагме. Као примере, ауторка наводи јединице *fait évident*, тј. *очигледна* *чињеница* и *peur irrationnelle*, тј. *ирационалан* *сврах*. Но, ипак ова подела, као што то констатује ауторка не може опстати као бинарна (потпуно фиксирани секвенце ≠ слободне синтагматске структуре), па уводи још једну категорију која се налази између ова два пола, пошто постоје лексичке јединице које имају извесне особине фиксираних структура и неке особине слободних структура, попут јединице *un fait historique*, тј. *историјска* *чињеница*. Стога се у литератури, коју је ауторка консултовала и прецизно навела, уводи појам *сћејена фиксираности* (фр. *degré de figement*). Успостављају се следећа правила. Наиме, потпуно фиксирани структуре не могу да буду предмет предикативних реченица (**Ce fait est divers.* или **Cette peur est bleue.*), не допуштају номинализацију (**la diversité de ce fait* или **bleu de cette peur*) и њихови конституенти се не могу заменити синонимним облицима без промене значења целе структуре (**un fait different* или **une peur azurée*). Ауторка овакво синтаксичко понашање (које утиче на семантику) ових језичких јединица сумира на следећи начин, уз навођење консултоване литературе. Предикација није допуштена

код фиксирание структуре (**Ce fait est divers.*), али је дозвољена код делимично фиксирание структуре (*Ce fait est historique.*) и слободне структуре (*Ce fait est évident.*). Номинализација није допуштена код фиксирание структуре (**la diversité de ce fait*) ни код делимично фиксирание структуре (**l'historicité de ce fait*), али је допуштена код слободне структуре (*l'évidence de ce fait*). Степеновање није допуштено код фиксирание структуре (**un fait tout à fait divers*), нити код делимично фиксирание структуре (**un fait tout à fait historique*), али се може реализовати у случају слободне структуре (*un fait tout à fait évident*). Ауторка указује и на значај улоге контекста, пошто каже, на основу увиду у литературу, али и у светлу својих налаза приликом испитивања француског језика струке, да „[о]дређивање степена фиксираниости неких структура [...] у великој мери зависи од самог *контекста* у којем су оне употребљене“ (103) [емфаза: М. Д. Ђурић]. Дакле, видимо да је контекст управо важан за прецизно утврђивање степена фиксираниости ових језичких јединица.

Оно што је посебно похвално јесте и чињеница да се наша ауторка ухватила у коштац са комплексним језичким јединицама у француском језику струке по први пут међу нашим романистима. Према нашем најбољем сазнању, до сада (на нашим просторима) нико није тако темељно и детаљно обрадио комплексне језичке јединице и то на материјалу француског језика струке. Ауторка се информисала користећи најсавременију литературу, али је применила и своје богато истраживачко искуство. Она сагледава ове језичке јединице из више углова и утврђује да су комплексне језичке јединице заправо референцијално моносемне, односно имају јединствен и сталан означеник. Следствено томе, ове јединице, у свом тоталитету, дакле, као целина, имају једно значење које одговара реалији која се њима именује. С друге стране, када се посматра семантички моменат, значење комплексних језичких јединица јесте комплексно, тим пре што поред јединственог, ова јединица подразумева и вид компоненцијалног значења. Потом, ауторка уочава сличности ових јединица са сложеницама, нарочито у домену фиксираниости њихових конституената. Наиме, синтаксички посматрано, и сложенице и комплексне језичке јединице имају фиксиран редослед конституената. Основа комплексних језичких јединица се добија, као што је то и у случају сложеница, номинализацијом глагола, док пацијенс преузима улогу експанзије. Сходно томе, термин *expression des gènes* настаје трансформацијом облика *les gènes sont exprimés*. Истиче се да се анализиране особине комплексне језичке јединице сврставају у ред значајних јединица у француском језику струке. Заправо, комплексне језичке јединице су идеалне за француски језик струке јер истовремено омогућавају лакше дефинисање и класификовање реалија предметне области у којој се јављају и употребљавају. Уважавајући ставове изнете у литератури да се може поставити знак једнакости између комплексних лексичких јединица и колокација, наша ауторка износи и дијаметрално

супротне ставове, као што је тврђење да се номиналне колокације у француском језику обично јављају само као именице са квалификативним придевима, док се комплексне лексичке јединице срећу у више различитих структурних типова. На основу увида у референтну литературу, али и на основу сопствених емпиријских истраживања и искуства, ауторка је утврдила да, за разлику од колокација, комбинације лексема у комплексним језичким јединицама не зависе само од сталне употребе, већ и од стручних знања. Управо услед тога, синтаксичка комбинаторика се чини лабавијом, па су комбинације конституената прилично слободније, а различите експанзије се могу удружити са истом основом ако и само ако припадају истом научном домену. Ауторка, с правом, наводи пример *administration des médicaments*, уз напомену да се експанзија *médicaments* може заменити семантички блиским лексемама, па онда добијамо и семантичке јединице *administration des antibiotiques*, *administration des statines*, *administration de l'insuline* итд. Ауторка, између осталог, напомиње да и сложенице и колокације имају бинарни карактер: структура ових језичких јединица је сведена на две компоненте. Ауторка наглашава да комплексне лексичке јединице немају овакву врсту ограничења, па се у пракси могу наћи примери који садрже три или четири компоненте. Следеће својство, на које ауторка указује, јесте то да се именица у основи комплексне лексичке јединице може сматрати генеричким термином, с обзиром на то да поседује општи садржај, док функција експанзије јесте именовање и спецификација групе реалија које се под овај термин могу подвести. Следствено томе, основа остаје иста, а експанзија се може смењивати у различитим облицима (нпр. *la prise médicamenteuse = la prise de médicaments*). Поред тога што констатује да побројане особине доприносе свеукупној вредности комплексних лексичких јединица у француском језику струке (али и у језику струке уопште), пре свега јер омогућавају лакше дефинисање и класификовање реалија предметне области, ауторка констатује да су, управо због наведених особина, комплексне лексичке јединице заправо хијерархијске структуре, пре но прости, линеарни, пуки низови речи.

Посебно место у оквиру овог тематског блока ауторка посвећује предлозима у структури комплексних језичких јединица, најпре истичући да се управо код овог структурног типа, у великом броју случајева, експанзија везује за основу помоћу предлога *de*, но то не искључује и употребу предлога *à* и *en*. На овом месту, ауторка студије утврђује два подтипа комплексних лексичких јединица које садрже предлог *de*. Први подтип обухвата комплексне лексичке јединице са вербалном основом која је резултат трансформације пасивне базне реченице у дубинској структури француског језика. Пример би био *le président est élu*, а код ове реченице, приликом трансформације у лексичку јединицу, долази до номинализације глагола у пасиву који постаје основа (*élection*), а пацијенс се претвара у њену експанзију. Сходно томе, резултат трансформације наведене реченице

одговара комплексној лексичкој јединици *élection du président*. У француском језику струке неки примери би били: *prélèvement de cellules, transcription des gènes, abandon du site, étude de cas, organisation de la recherche*. Други подтип обухвата комплексне лексичке јединице чија основа није номинализован глагол, односно, ове лексичке јединице нису резултат трансформације базних реченица. Примери би били: *culte de la personnalité, atome de parenté, âge du bronze, camp de concentration, sels de potassium, taux de croissance*, да поменемо само неке. У наставку овог поглавља, ауторка указује на значај придева за комплексне лексичке јединице. Професорка Мирић најпре се бави релационим придевима, а потом квалификативним придевима. Пошавши од констатације да „[о]сновна и најупадљивија морфолошка особина релационих придева јесте њихова очигледна веза са именицом од које се изводе суфиксалном деривацијом“ (110), ауторка набраја најфреквентније суфиксе који учествују у творби релационих придева (прецизније: *-aire, -al, -ien, -ier, -ique*), уз напомену да се могу срести и други суфикси (нпр. *-ace, -ain, -ard, -é, -esque, -eux, -in, -iaque, -iste, -ite, -ois, -ol, -ote* и *-u*). Основна семантичка функција релационог придева јесте детерминација, али то није детерминација у смислу прецизирања или модификације термина на који се односи, већ се детерминација врши путем класификације и категоризације. Описујући и објашњавајући квалификативне придеве у француском језику струке, ауторка наглашава да се ови придеви јављају у фиксираним и у делимично фиксираним лексичким јединицама, као нпр. *Nouveau Testament, casque bleu, mauvaise foi, Chambre haute*, а семантички посматрано, њихово значење се не може извести на основу конституената који их сачињавају. Посебну пажњу привлачи и одељак посвећен сложеним структурним облицима, који, према референтној литератури, на коју ауторка увек прецизно указује, обухватају осам група: проширења структуре Adj+N, проширења структуре N+Adj, проширења структуре N+N, проширења структуре N+de+N, проширења структуре N+à+N, проширења структуре N+en+N, N+Prép+N и остала проширења. Рецимо, комплексна лексичка јединица Adj+N може се проширити додавањем придева (нпр. *le haut Moyen âge*) или прилога (нпр. *le plus grand commun diviseur*). Затим, структура N+de+N се може проширити антепонираним придевом (нпр. *fort taux de cholestérol*) или постпонираним придевом (нпр. *taux d'intérêt progressif*). Поред тога, примећено је да постоје и структуре са два додата придева (нпр. *systeme d'équations différentielles linéaires*).

Допринос професорке Милице Мирић једном првом целовитом и заокруженом опису и објашњењу комплексних језичких јединица је евидентан. Професорка Мирић суверено влада теоријским оквиром генеративне граматике, коју успешно примењује у домену лексикологије. Ослањајући се на један еклектички модел, који је проширила сопственим увидима у литературу и емпиријским налазима кроз научно и стручно

превођење и наставу језика струке коју са толико успеха обавља, професорка Мирић користи генеративни модел у лексикологији са циљем да подробно анализира пертинентне морфосинтаксичке особености француског језика здравствене струке и шире, француског језика струке уопште. Успешно применивши овај теоријски модел, ауторка творбене процесе илуструје бројним примерима из свог корпуса. Она нам доследно тумачи творбене процесе засноване на једном низу синтаксичких трансформација имплицитних базних реченица у дубинској структури чији резултат јесте стварање вишечланих лексичких јединица на површинској равни. Овде по први пут сусрећемо једно целовито и доследно спроведено тумачење комплексних лексичких јединица. На овај начин, ауторка анализира и објашњава специфичне облике творбе у дискурсу француског здравствене струке. Поред тога, видели смо да је у овом делу студије, ауторка утврдила постојање синтагми различитог степена фиксираности, а ову градијентност је пажљиво и прецизно описала.

У наставку, ауторка описује и још једну изузетно честу појаву – редуковане лексичке јединице, у које спадају симболи, скраћенице и сигле. Овим језичким јединицама посвећено је поглавље под насловом, „Од SPQR до ADN: редуковане лексичке јединице“. Ауторка наглашава да у свом почетном облику сигле скоро сасвим увек припадају категорији именица, њихова лексикализација започиње тиме што добијају члан, а увек преузимају род именице која је основа комплексне лексичке јединице чијим је скраћивањем настала. Следствено томе, *le SMIC* замењује *le salaire minimum interprofessionnel de croissance*, *le CNRS* замењује *le Centre national de la recherche scientifique*. Облик множине уочавамо или кроз облик члана, као нпр. *un OGM – des OGM*, или пак када сама сигла добије маркер множине, као нпр. *la FNAC – les FNACS*. Посебно нам је привукла пажњу класификација сигли на: а) сигле у редовној употреби (фр. *sigles réguliers = sigles d'usage*) и б) сигле условљене контекстом и околностима (фр. *sigles passageres = sigles de circonstances*). Тим пре што су сигле изузетно учестале у француском језику струке. Први тип сигли има већу лексичку аутономију, пошто су познате дискурсној заједници која их употребљава, док је други тип заправо тренутна инвенција аутора или ауторке који желе да уштеде на простору. Професорка Мирић нашој пажњи препоручује и два својства сигли, маштовитост и експресивност, као у примерима: *SAPHIRE (= Sciences appliquées en physique et ingénierie pour la recherche et l'enseignement)* и *P.I.R.E. (= puissance isotrope rayonnée équivalente)*. У наставку ауторка посматра и анализира место личних имена у терминологији. Овај део је, дакле, посвећен *ејонимима* којима се називају особе или места по којима је нешто названо или новоименована реалија. Посебно је похвално то што нам професорка Мирић рашчитава комплексан терминолошки универзум избегавајући да створи терминолошку конфузију. Ауторка врши делимитације термина, што посебно може бити корисно младим истраживачицама

и истраживачима који су тек упловили у постдипломске лингвистичко-филолошке студије оријентисане ка француском језику струке. У том смислу, она помиње све постојеће термине за механизме којима епоними настају, односно, помиње *ајелативизацију*, *деонимизацију* и *ејонимизацију*, не дајући предност ниједном од наведених термина, већ предочавајући нам богату француску лингвистичку терминологију (која се прелива и на српску лингвистику управо захваљујући оваквим и сличним контрастивним студијама).

Засебну целину чини и део посвећен раслојавању стручне лексике, у којој се износи запажање да лексика научних и научно-популарних текстова није монолитна (као што то, уосталом, није ни лексика општег француског језика), те стога, логично из тога произилази да се речи које употребљавају научници и стручњаци раслојавају на неколико различитих, а ипак истовремено подједнако сигнификантних нивоа. Овде бисмо истакли контрастивну димензију која је посебно похвална. Ауторка нам приближава француску, тј. романистичку терминологију, увек дајући одговарајуће еквиваленте и из енглеског језика, тј. англистичке терминологије. Следствено томе, она каже да се *ојшџа* лексика у француском језику назива *vocabulaire* или *lexique général*, док се у енглеском користи термин *core vocabulary*. Ауторка каже да се на супротном полу налази *научна* или *стручна лексика*, која се у литератури на француском назива *lexique scientifique* или *lexique disciplinaire*, док се у енглеском користе термини *technical vocabulary* или *terms*.

У закључним напоменама, ауторка истиче да је језик струке феномен са много лица, који не престаје да заокупља пажњу бројних истраживача. Посебно корисним за све лингвисте и филологе сматрамо термилошка разграничења којима се ауторка доследно бави, нудећи изузетно прецизна решења и прецизна објашњења. У закључном делу она нас подсећа да се у енглеском језику, језик струке једнообразно назива *Language for Specific Purposes*, у француском језику, у контексту методике наставе, назива се *français à objectif(s) spécifique(s)*, док се у свим осталим контекстима назива *français langue de spécialité*.

Књига *Француски језик струке: Теоријски и лексичко-морфолошки аспекти* професорке др Милице Мирић импонује изузетно рафинираном и више него солидном теоријском аргументацијом. У овој студији су представљени разноврсни богати аспекти француског језика струке, са посебним освртом на француски језик у области медицине. За разлику од (малобројних) радова из домена француског језика струке у ширем региону бивше СФР Југославије, који се махом баве само дескриптивним аспектима француског језика струке, ауторка ове студије пружа критички осврт на посматране феномене и, поред описа, врши анализу и објашњава све анализиране параметре, а понегде чак и наводи пертинентне контрапримере, дакле, свакако уважава и супротне ставове из литературе.

Ауторка, проф. др Милица Мирић, са научном ригорозношћу и објективношћу прихвата или одбацује извесне ставове, а њени предлози су увек иновативни, аргументовани и више него убедљиви. Међутим, морамо истаћи да њена аргументација и еклектички приступ ни у једном тренутку не замагљују комплексност дела језичког универзума који она, са толико пажње и посвећености, описује, анализира и објашњава. Она је у овој рафинираној студији представила савремене теорије које нам помажу у тумачењу француског језика струке, а показала се као велики познавалац и енглеског језика струке, чију нам терминологију приближава и компарира са француском. У књизи се намеће идеја да не постоје увек једноставна решења (ово нарочито долази до изражаја у тематском блоку посвећеном комплексним лексичким јединицама, где су преклапања неизбежна, а често се не може наћи заједнички именилац за термине које је понекад привидно једноставно делимитирати, као што су нпр. сложене, колокације, синтагме итд). Ауторка даје бројне примере и преглед описа лексичко-морфолошких аспеката француског језика струке. Ауторка је подредила контрастивне циљеве свог рада смеру анализе у којем се суверено креће. Што се тиче врсте и смера контрастирања извесних примера, анализа је независна и двосмерна. Посебна вредност тог дела студије јесте саображавање тих описа са описима француских феномена који се анализирају, те проналажења сличности између радова наших (чак и традиционалних) аутора са модерним приступима у француском језику струке и у француској теоријској лингвистици. На тај начин је испуњен услов о саображености описа двају језика чији се делови контрастирају.

Непоречив, непобитан и недвојбен квалитет ове студије чине пажљиво и брижљиво одабрани бројни примери које је проф. др Милица Мирић прикупила често из прве руке (непосредно из својих корпуса и наставне праксе) али и из релевантне литературе, потом детаљно анализирали и рашчланили како би на јасан и прецизан начин илустровала теоријске поставке које је применила приликом анализе и објашњења заснованих на консултованој литератури, но, пре свега заснованих на њеном огромном искуству у области француског језика струке, чији је несумњиво највећи представник на Универзитету у Београду, а усудили бисмо се да кажемо, и шире у региону. Према нашем најбољем сазнању, проф. др Милица Мирић остаје наш највећи познавалац француског језика здравствене струке, и шире, француског језика струке.

Да сумирамо свој непретенциозни приказ. Професорка Милица Мирић је у студији *Француски језик струке: Теоријски и лексичко-морфолошки аспекти* показала одлично познавање данас већ обимне теоријске литературе методике наставе француског језика струке, али и познавање литературе енглеског језика струке, као и познавање сродних дисциплина одговарајућег усмерења, изразит смисао за продубљену и истанчану емпиријски засновану анализу, умешност у класификацији и делимитацији стручних термина и

иновативност у графичкој презентацији својих истраживања, о чему сведоче графикони и табеле, уз напомену да ауторка студије никада не оптерећују основни текст већ су табеле и графикони адекватна допуна текстуалном садржају. Резултати до којих је ауторка студије дошла представљају крупан корак напред у разумевању принципâ функционисања основних постулата француског језика струке, пре свега лексичко-морфолошких аспеката. У овом смислу, књига професорке Милице Мирић стоји уз бок сличним подухватима било где у свету, а њена студија у понечему превазилази и ниво уобичајен за књиге оваквих и сличних претензија.

Студија професорке Мирић у сваком погледу одговара високим светским стандардима у овој врсти научне продукције. Ова студија је у Србији и у региону прва целовита студија о француском језику струке кроз призму теорије и лексичко-морфолошких аспеката, а истовремено ово је прва студија која систематски обрађује француски језик у домену здравствене струке, и то упоредо чак у три језика француском, енглеском и српском (мада су примери претежно француски оригинал – српски еквивалент, ипак ауторка доследно додаје и енглеске примере), што ову књигу чини јединственом и драгоценом. Обавештеност ауторке, проницање у дубину материје француског језика струке и подробна анализа француског језика здравствене струке показује да је наша лингвистичка сцена добила заиста вредно дело. Непотребно је да напоменемо да је професорка Мирић већ афирмисана у научним круговима, што је сасвим у складу са чињеницом да је она наш највећи стручњак за француски језик струке, што приказивач констатује без имало претеривања.

Ова студија биће корисна како студентима француског језика који желе да се упознају са француским језиком струке и да више сазнају о његовим бројним и разноврсним параметрима и нијансама, тако и универзитетским професорима који предају француски језик струке, али и шире страни језик струке, затим примењеним лингвистима, глотодидактичарима и стручњацима и стручњакињама најразноврснијих профила методике наставе страног језика струке, а надасве, лингвисткињама и лингвистима заинтересованим нарочито за лексичко-морфолошке аспекте француског језика струке. Поред тога, ова студија, свакако може бити драгоцен и на полицама општелингвистички усмерених научника и научница који се баве оним делом науке о језику посвећеним страном језику струке, затим студентима француског језика, професорима француског језика, али и свима онима које занима изузетно сложена област француског језика струке, најзад, преводиоцима који се баве превођењем у овој захтевној области. Тим пре, ова студија ће бити нарочито корисна јер ауторка у свом прегнућу теоријске поставке успешно фузионише и прави својеврсни амалгам са језичком праксом одакле црпи бројне илустративне примере који могу бити од велике користи реципијенткињама и реципијентима ове студије.